

(A) Derde zondag van Pasen. 30 april 2017.

Eerste lezing: Handelingen 2,14+22-32.

Tweede lezing: Lucas 24,13-35.

INLEIDING

*‘Wij, een handjevol mensen
hier samen om te bidden en te vieren.*

*Wij, die onze dagen slijten
tussen resten van kerken,*

*verlegen zoekend naar nieuw geloof
vol verlangen naar een nieuwe samenleving.*

*Mensen die met zo goed als niets,
toch toekomst willen helpen scheppen
iets nieuws willen helpen geboren worden,
en die tegelijkertijd weten
dat niets nieuws begint
zonder tegenstand, lijden en pijn.*

En toch....bidden wij.....tot Jou.

(Filosofenfontein.)

PREEK

Als je ‘Jeruzalem’ achter de rug hebt, wat dan?

U kent die ervaring wel, dat je terugkomt in een stad, waar je een tijd geleden geweest bent. De stad is nog dezelfde, maar dan anders. Want net zoals jij veranderd bent op je weg, is ook de stad veranderd. Zo was voor de Emmausgangers Jerusalem ooit haar naam: ‘Stad-van-vrede’, maar werd voor hen de stad van de moord op hun Geliefde.

Toch gaat jouw leven verder, maar ook het leven van die stad gaat door. En voortleven is nu eenmaal veranderen. Is er dan geen eenheid meer, geen verbondenheid, geen ‘Ik herken jou, onder alle verandering?’ Dan moeten we zoeken naar wat ons verbindt en niet naar wat ons scheidt. Dan moeten we zoeken naar de eenheid onder alle verdeeldheid. We moeten zoeken naar ‘die ENE, je weet wel’. En hier past het evangelie van vandaag, het verhaal van de Emmausgangers.

Beide leerlingen van Jezus hebben – letterlijk en figuurlijk – Jerusalem achter de rug. *‘We dachten, dat het heel wat zou worden, maar het werd niks en was dus niks en zou nooit wat worden! We gaan dus maar weer terug naar ons vroegere leven, want het was allemaal een illusie. Vrouwen begonnen wel te roepen, dat zij die Ene weer ontmoet hadden, maar dat zal wel een jammerlijke projectie zijn vanuit hun diepe verdriet’.*

En dan is er die Voorbijganger, die belangstelling voor hen heeft. Wie is die Voorbijganger? Waar is die Voorbijganger naar op weg? In het verhaal lijkt het wel, of hij zonder doel langs die weg loopt. Of zou juist die weg zijn doel zijn? Zou hij die Weg zijn? En natuurlijk herkennen de leerlingen Hem niet, want wie ‘ziet’ de Eeuwige nou in een willekeurige Voorbijganger?

Maar al hun teleurstelling en verdriet opent zich onder zijn belangstelling en medeleven. In dat ‘IK-BEN-ER-VOOR-JULLIE’ mogen hun teleurstelling en verdriet aan het licht komen, minder duister en minder zwaar worden, wellicht.

In dat ‘IK-BEN-ER-VOOR- JULLIE’ ‘ontstaat’ de Eeuwige opnieuw en staat hij op, zoals in het leven van Jezus van Nazareth. Iets – Iemand – dat ook wij kunnen herkennen in ons eigen samenleven. Hun dode hart herleeft in het gesprek: *‘Brandde ons hart niet in ons, toen hij met ons sprak?’* Ook in hen had dus ‘opstanding’ plaats en nieuw begin.

In diezelfde Geest van ‘Ik ben er voor jou’ zullen zij dus spontaan de Voorbijganger aan tafel nodigen, want het is al laat geworden en de nacht buiten de herberg is dreigend.

Nu doen ze, wat in de traditie van de woestijngodsdiensten – jodendom, vroeg christendom en islam – de heiligste deugd is: gastvrijheid. Zo nodigde Abraham ooit drie reizigers aan tafel in de schaduw van een boom, en bemerkte, dat hij daarmee de Eeuwige zelf aan tafel genodigd had. En dat bood toekomst, waar voor hen geen toekomst was, want Abraham en Sara waren oud en zonder kinderen. Maar ze zouden een zoon krijgen: Isaac: hem om wie gelachen werd.

Nu laten de Emmausgangers op hun beurt de Eeuwige opstaan, omdat zij er nu zijn-voor-die-Voorbijganger, zoals Abraham de Eeuwige ontmoette, toe hij gastvrij was voor de drie passanten. Aan die tafel ontmoette God dus Zichzelf: God werd God, omdat de menselijke betrokkenheid van de Voorbijganger en die van de Emmausgangers elkaar raakten in één Geest van Liefde.

En ook bij de Emmausgangers kwam er toekomst, waar geen toekomst was. *‘Zij herkenden hem aan het breken van het brood’*. Ook voor hen was ondergang en dood niet meer het laatste woord. En dat moeten ook wij blijkbaar herkennen in het breken van het brood. In die gastvrijheid en daad van menselijkheid had en heeft God opnieuw het laatste woord en dat woord is als Zijn eerste woord, *‘In den beginne’*, een woord van Licht en Leven, van nieuw begin, dwars tegen alle duister, chaos en uitzichtloosheid in.

‘En God zei: ‘Er moet Licht zijn’. En God zag dat het goed was’. Ineens was de nacht niet dreigend meer; zij renden terug naar Jeruzalem om te bemerken, dat hun bericht te laat kwam; omdat God nu eenmaal nergens anders kan zijn dan overal, dus ook in Jeruzalem: de stad van mislukking, van pijn en dood. *‘De Heer is werkelijk verrezen. Hij is aan Simon verschenen. En zij van hun kant vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe Hij door hen herkend werd in het breken van het brood’*.

Mogen ook wij die vreemde lieve God steeds weer ontdekken in zoiets simpels als het samen breken en delen van een beetje brood en wijn, in zoiets simpels als een beetje aandacht en medeleven.

Leo Raph. A. de Jong o.p.

Na de preek: driemaal gezongen:

(Gezangen voor liturgie, no. 650.)

*‘Wek mijn zachtheid weer;
geef mij terug de ogen van en kind;
dat ik zie wat is
en mij toevertrouw
en het licht niet haat.’*
